

Совхоз директори Тожимирза Набиев (ўнгда) ва 2-участка агрономи Ражаб Ашуров ўртоқлар ҳосилини чамалаб кўрмоқдалар.

ҚУТЛУҒ ҚАДАМ

ОТА-БОВОЛАРИМИЗ «Қаловини топсанг, қор ёнар» деб бекизи айтишмаган экан. Ҳар бир ишнинг қалови топилса, у қолдирган осонгина кўчиб, сарфлаган меҳнатининг меъясини баракали қилади. Деҳқончилик ҳам поэтик санъат. Шу санъатнинг сир-асорини билиб олган кишилар ҳар қисм тупроқдан олтин ундиришяпти. Деҳқончилик санъатини пухта эгаллаб олишга иштиёқлиги қишлоқлар аса йил — ўн икки ой сарфлаган меҳнатлари эвазига арамаган хирмон қўтариб, чўнтақларига ҳам қўт-барана кирмай, ҳаммадан орқанда қолиб юрадидилар. Буни ҳаёт тақрибаси яққол кўрсатиб турибди.

Очинини айтганда, бизнинг совхозимиздагилар ҳам бундан беш-олти йил муқаддам, ана шундай иккинчи тоифадаги деҳқонлар жумласига кирар эдилар. Йиллар ўтаверарди, аммо хўжалиқнинг юксалишидан дарак бўлмасди. Ҳар йили сурунмасига планлар бажарилмай, эл-юрт олдида ер чўчиб қолиларди. Ҳосилнинг баракаси бўлмаганидан кейин ўз-ўзидан маълумки, даромаднинг ҳам чўчи бўлмасди. Одамларнинг кайфияти тушиб кетган, ишга совуққонлик билан қарайдиган бўлиб қолган.

Бундай аялчи аҳвол совхоз кишиларининг сабр косасини тўлдирди. Хўш, ўзи нима ган? Ахир, шундай яхши, тенгекис ерларимиз, ариқларни тўлдириб-тўлдириб оқадиган зилот сувларимиз, чинакам гайрат қилса, ҳар қандай ишнинг ҳам урдадан чиқа оладиган азамат-азамат деҳқонларимиз, асосий ишларимизни бажаришга қодир бўлган машиналаримиз, турли хил минерал ўғитларимиз, захарли дориворларимиз бўлса-ю, кўтарган хирмонимиз ҳеч кимни қаноатлантирмасми? Бунинг сабаби нимада? Совхоз маъмурияти ва меҳнаткашларнинг бутун фикри зикрини ана шу чигал жумбоқлар қамраб олди. Ҳар бир киши шу жумбоқни ечишга ҳаракат қила бошлади. Кўпчиликнинг фикри ва масъафаларини эътиборга олиб, совхозни қоқоқликдан чиқариш, рентабелли хўжаликка айлантириш, деҳқончилик маданиятини кескин ошириш, комплекс механизациялаштиришнинг қўламини беҳода кенгайтириш, меҳнаткашларнинг моддий манфаатдорлигини оширишнинг чора-тадбирларини ишлаб чиқди.

Меҳнатни пухта ташкил этиш — энг муҳим вазифалардан биридир. Биз совхозда меҳнатни ташкил этишнинг яхши тартибига келтириб олишнинг тадбирларини кўра бошладик. Ўша пайтда областимизда энди маълум бўла бошлаган зveno системасига энг биринчилар қатори ўта бошладик. 1963 йилда уста механизатор Шавкат Атаманов раҳбарлик қилганда одамнинг

А. НОВАДОВ, механизатор-зveno бошлиғи.

Ф. АБДУРАХМАНОВ, механизатор-зveno бошлиғи.

Т. ДЕҲҚОНОВ, механизатор-зveno бошлиғи.

зveno системасига тўла кўчирдик. Бу ерда ҳамма бригадалар тугатилиб, уларнинг ўрнида ўн иккита комплекс механизацияланган пахтачилик звеноси тузилди. Ҳамма звенода механизаторларнинг ўзлари бошчилик қила бошладик. Ер ўзининг ҳақиқий хўжалиқларини — дала гвардияларини топиб олди.

Бу комплекс механизацияланган бўлимининг дастлабки йилдаги иш тақрибаси ҳаммаимизни хурсанд қилди юборди. Чунки, ҳосилдорлик бир йилнинг ўзидеҳ кескин кўтарилиб кетган, даромад олган, сарф-харажатлар камайган, машина терими дарajasи юксалган эди. Келаси йили бошқа бўлимларда ҳам бир-иккитадан зveno тuzиб, механизациялашган звеноларнинг сонини 28 тага етказдик. Энди тагин ҳам яхшироқ натижаларга эришилди. Шундан кейин 1965 йилда бошлаб совхозимиз зveno системасига тўла кўчирилди. Иш юришганда юри-

шиб кетди. Ҳосилдорлик йил сайин орта борди.

Хўжалигимиз бир неча йил мобайнида далада фойда етказиш ўрнига катта зинн етказиб келарди. Базин йиллари кўрган зиннимиз ҳатто бир миллион сўмдан ҳам ошиб кетар-

ди. Зveno системаси зиннининг йўлини тўсиб, фойда булогининг кўзини очиб юборди. Бу системада иш кўрида бошлаган дастлабки 1963 йилдаёқ давлатга 307 минг сўмдан ортқ фойда келтиришга муваффақ бўлдик. Совхозимиз рентабеллигининг равои йўлига тушиб олди.

ТАХТАЧА УСУЛИ ҚЎЛ КЕЛДИ

КАМОЛЮТ йўлида яна нимадир етишмаётганлигини аниқ сеза бошладик. Зveno системаси дала ишларининг кўнгилдагидек бажаришда катта имкониятлар тугдирди. Лекин, меҳнатни ташкил этишда яна қандайдир янгилик жорий этиш лозим. Шу янгиликни биз пахта майдонларини муайян участкаларга бўлиб, тахтачалар билан ажратиб, совхоз ишчиларига бўлиб, бериш усулининг тиксалишида кўрдик. 1965 йилда синаб кўриш учун базин бир звеноларимизда шу янгича усулни қўлладик. Дастлабки йили-ёқ жуда яхши натижа берди. Ўтган йили бу усулни 15 та звенода жорий етдик. Бу йил эса «тахтача» усулига тўла ўтдик.

Хўш, бу система нима учун ҳамманинг мақтовига сазовор бўлмоқда? Хўжалик манфаатларини ҳам, деҳқонлар манфаатини ҳам тўла қондира олишга сабаб нима? Маълумки, эгасизлик — жуда ёмон иллат. Хўжаликда эгасизлик бўлганидан кейин у ёққа торт-торт, бу

ёққа торт-торт бўлиб, иш сансолорликда қолади. «Тахтача» усули эгасизликка бутунлай барҳам берди. Зveno системасига ва «тахтача» усулига ўтилмасидан илгари бизнинг совхозимизда қандай манзара мавжуд эканлигини ҳис-қача эслаб ўтмоқчиман. Пахта майдонларини қалин ўт босиб кетарди. Бегана ўтлар шундай баланд ўсиб кетардики, ҳатто олтиқ юрган одам пайналга кирса, йўқолиб кетарди. Бу муболага эмас. Совхозимизнинг қайси бир деҳқонидан сўрасангиз ҳам, бунинг тасдиқлайди. Қаровсизлик оқибатида экин майдонини ана шундай аялчи аҳволга тушиб қоларди. Ўша яхши парварши қилинмагандан кейин пахтанинг кам етиштирилиши турган гапда.

Одамларни далага ишга чиқариш учун бригадирлар, табелчилар ва бошқа активлар доғ пешингача ҳовлима-ҳовли юришар эдилар. Ишга чиқканда ҳам қандай денг, кўпчилик «хўна кўрсин» гагина ишларди. Бригадирнинг ёни табелчининг кўзини шамғалат қилиб туриб, арта пешиндан уйига жўнаб қоладиганлар ҳам оз эмас эди.

Энди ишнинг сифатига нелганимизда, чопиқ ҳам, япаналаш ҳам, чеканка ҳам «қўл учид» бажариларди. Натижада ўт ҳам ўсиб кетаверарди, гўза ниҳоллари ҳам нобуд бўлаверарди. Иш сифатини текширишнинг имкони бўлмади. Агар бир пайналга кириб, чала-тухла чопиб кетилган, гўзаси нобуд қилинган эгати

ана шундай конкрет шартнома тузилган. Бу шартноманинг бир нухсаси уларнинг ўзларига бериб қўйилган. Меҳнати натижасидан қандай манфаат кўришини аниқ билган ишчилар мўл ҳосил етиштиришни ўзларининг асосий мақсадлари қилиб қўйганлар.

«Тахтача» усулида сифатли ишлаш меҳнаткашларнинг бунинг вақтларини қўлайлаштиришга ҳам имконият бермоқда. Ишчи ўзига ажратилган участкадаги гўзанинг ишловини ўрнига қўйиб қўйган, бегана ўтларни батамом йўқотган бўлса, то навбатдаги ишлов бошлангача қадар дамининг олди. Ҳозирги ҳусурий ишларини битириб юраверади. Унга ҳеч ким «сен нега бекор юрибсан» дея олмайди.

Совхозимизда зveno системасини фақат пахтачилик соҳасидагина эмас, чорвачилик соҳасида ҳам жорий етганмиз. Бу янгича усуллар ҳаммага ёқиб олди. Энди кимдан сўраманг, «Илгарироқ шундай ишлаш ақлимизга келмаган экан-да! Шу усулни топаннинг отасига минг раҳмат!» дейди.

ЮКСАЛИШ САРИ

МЕХНАТНИ ташкил этишнинг янгича усуллари ўзининг ажойиб самараларини кўрсатмоқда. Совхозимиз ҳар тарафлама юксалиб борапти. Пахта етиштириш йил сайин ортқ бормоқда. Ҳар бир ишчи ҳисобига 1963

ЯНГИЛИК САМАРАСИ

ҚОЛОҚЛИКДАН — РЕНТАБЕЛЛИККА • ЗВЕНО — БАРАКА • АЖОЙИБ УСУЛ • ПАХТА ЕТИШТИРИШГА — ИККИ ҲИССА КАМ ВАҚТ • МАШИНА: ЕТТИ КАРРА ЮКСАЛИШ • ДАРОМАДГА ҚАРАБ БУРОМАД

йилда 75,4 центнер пахта етиштирилган бўлса, ўтган йили салкам 97 центнер етиштирилди. Зveno системасига ва «тахтача» усулига ўтилмасидан илгари бир центнер пахта етиштириш учун қариб 6 киши — қуни сарфланарди. Ўтган йили эса ҳар 3 киши — қуни ҳисобига бир центнердан пахта етиштирилди!

Энди машина теримига келадиган бўлсак, бу соҳа 1958 йилдан буюн етти баравар юксалди.

А. СУЛТОНОВ, участка бошлиғи.

Ж. ҚУВОНДИҚОВ, механизатор-зveno бошлиғи.

М. УСМОНОВ, участка бошлиғи.

Ўшанда ялпи ҳосилнинг атиги 11 процентигина машиналар билан териб олинган бўлса, ўтган йили 70 проценти териб олинди!

Бундай ажойиб кўрсаткичлар совхозимизнинг даромаднинг, айниқса рентабеллигини йил сайин оширмоқда. 1964 йилда рентабеллик даражаси 1,32 процентини таъкидлаган эди. Кейинги йили йил ичида бу рақам ўн баравар ошди!

Механизация даражасининг юксалиши ҳосилдорлигини оширишга, сарф-харажатларни камайтиришга тўла имкон берапти. Бу эса совхозимиз ишчиларига йил сайин кўпроқ қўшимча ҳақ ва мунофот бериш имкониятини тугдирмоқда. Биргина ўтган йилнинг таъкидлаган бўлиши ҳам мунофот 167 минг сўмни ташкил етди. Ишчиларимизнинг ўртача йиллик даромади бундан уч йил аввал 922 сўмни ташкил етган бўлса, ўтган йили 1121 сўмни ташкил етди. Механизатор-зveno бошлиқларининг ўртача йиллик даромадлари эса қариб 1500 сўм бўлди. Қўпинча илгор механизатор-зveno бошлиқларимиз 2000 сўмдан ошириб ҳам даромад қилдилар.

Даромадга қараб буромад деганларидек, хўжалигимизнинг пул даромадлари ошгани сайин меҳнаткашларимизнинг турмуш фаровонлиги тобора юксалиб бораёпти. Янгидан-янги турар-жойлар, маданий-маиший бинолар қураляпти, посёлкаларимизда шаҳар тусини киратиляпти. Хўжалигимизда 2000 га яқин хонадонда радио, телевизор, 19 кишининг ҳусурий автомашинаси, 155 кишининг ҳусурий мотоцикли ва мотороллери бор. Совхоз аҳлига бошқа бир қанча қўлайликлар ҳам тугдирляпти, бундан ҳамма беҳад миннатдор бўляпти.

ТҮЙ ТАРАДДУДИ

МЕХНАТКАШЛАРИМИЗ барча совет кишилари қатори Улуғ Октябрнинг ярим асрлик тўйига катта тараддуд кўрайптилар. «Оқ олтин» соҳибдорларимиз юбилей хирмонига салкам 7 минг тонна пахта армуғон етишга сўз бердилар. Меҳнатсевар меҳнаткорларимиз эса бу йил етиштирилган ялпи ҳосилнинг нақдидан ўндан етти кисмининг «эантори кема»лар билан йиғиб-териб олишга бел боғладилар. Даладаримизда ана шу йгона мақсад йўлида арта баҳордан буюн қизгин кураш кетаяпти. Ҳамманинг фикри-экири, ҳар бир пайкалда, ҳар туп гўзада баракали «оқ олтин» ҳосили етиштиришга қаратилган.

Пахтакорларимизнинг қилаётган астойдил ҳаракатлари ҳозирги кунга келиб ўз самараларини кўрсатмоқда. Барча пахта майдонларимизда юбилей йилидаги социалистик мажбуриятимизни тўла қоплай оладиган ҳосилнинг ишончалари кўзга яққол ташланиб турибди. Ҳар туп гўзада 5—6 тадан, ҳатто 9—10 тадан тўқ кўсан санам мумкин. Ҳосил қўчқатдан олинади. Қўчат қанча кўп бўлса, хирмон ҳам шунча баракали бўлади. Бунинг яхши тўшунган деҳқонларимиз чигит ерга тушган қўчқатдан бошқоқ қўчат қалинлигини тўла-тўкис сақлаб қолтишга ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозир совхозимиз бўйича ўрта ҳисобда ҳар гектар майдонда 84 минг тупдан ортқ қўчат бор.

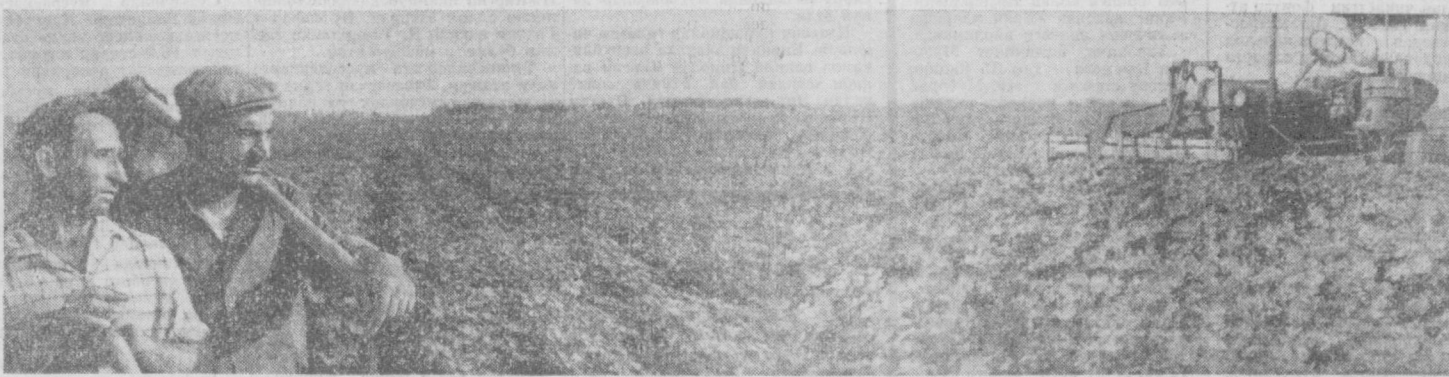
Деҳқонларимиз гўзага учинчи комплекс ишлов беришни тугаллай деб қолдилар. Шавкат Атаманов, Кимсанбой Оталиков ўртоқлар раҳбарлик қилганда илгор бўлимларимизнинг пахтакорлари гўза парваршида бошқаларга ўрнатилган тартибга қўйилган. Ҳаним Мирзақуллов, Ҳамидулла Пўлдошев, Турғун Деҳқонов, Михаил Поповников, Пардабой Кенжаев, Дмитрий Ковалев, Жўрабой Азимов сингари бир қанча мохир механизаторларимиз комплекс механизациялашган звеноларга урдаборонлик билан раҳбарлик қилишяпти ҳамда ўз агре-

гатлари билан гўза катор ораларига қўнғилдагидек ишлов беришяпти. Уларнинг звеноларида 35—40 центнер учун қизгин кураш кетаяпти.

Шу кеча-кундузда гўзани қондириб сугориш энг асосий вазифалардан биридир. Биз сугориш ишларини ушшоқлик билан ташкил этишга жиддий эътибор бераёلمиз. Сувиқларга қўлай иш шароитлари яратиб берилган. Тақрибани сувиқларимиздан Турсунбой Очилов, Ҳамид Жўраев, Қодиркул Хўжабеков, Мирзабек Эсенов, Ўсман Ўрозбоев каби ёртоқлар гўзани чилла сугориб қондиришда бутун маҳоратларини ишга солмоқдалар.

Ишончимиз комилки, беш йилдан кейин йилида совхозимиз ҳосилдорлик, даромад, рентабеллик моддий манфаатдорлик, машина терими ва бошқа соҳаларда илгари йилларда эришилган марралардан анча ўзиб кетади. Шонли Октябримизнинг ярим асрлик тўйи ишониланадиган қўтлуг далага бориб, совхозимиз меҳнаткашлари албатта галаба рапортларига имзо чекадилар.

Бу суратнинг чап томонида илгор сувиқлардан Т. Аметов ва М. Бобоёнов ўртоқларини кўриб турибсиз. Ўнг томонда: гўзани механизатор билан чеканка қилиш пайти. Н. Тўраев фотолари.

БИЗИНГ
КАЛЕНДАРЬ

ТАБИАТ КУЙЧИСИ

Бугун мамлакатимиз халқлари улғур рус расмси Иман Константинвич Айвазовский туғилган кунини 150 йиллиги нишонламоқда. И. К. Айвазовский рус расмчилик санъатини юқори даражада кўтаринида муносиб ҳисса қўшган, ўз замонасидан билим расм санъати хазинасини бойитган йирик дегиз пейзажчиси эди.

У 1817 йилда Феодосияда туғилди. Отаси унга бой бўлмаган савдогар эди. Иман Константинвич 1833 йилдан боғлаб Петербург бадиий академиясида М. Н. Воробьев кўлида таҳсил қўлади. Академияда ўқиб юрган йилларида Айвазовский «Дегиз устида бутлар» (1835), «Кронштадтда катта рейд» (1836) асарларини яратиб, унга пейзажчи расмчи сифатида шухрат қозонди. «Шталь» (1837) деб номланган сурати учун Айвазовскийга биринчи олтин медаль берилган эди.

Уша йилларда Айвазовский К. П. Брюллов, А. С. Пушкин ва ўз даврининг бошқа йирик намоёндалари билан дўстлашди. Реалистик санъат вақиллари қаторидан ўрин олади.

Табиатнинг нозик ва нафис

(И. К. АЙВАЗОВСКИЙНИНГ ТУҒИЛГАНГА 150 ЙИЛ ТУЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН)

томонларини ҳис қилиш, ўз асарларида манзараларнинг тинчлигини аниқ бера олиш, «ойларнинг ҳаққоний портретини» чиғизилиш сингари расмчилик санъатининг сир-асорини рухта эгаллаган Айвазовский реалистик пейзажчи сифатида Россия расмлари орасида етакчи ўрин эгаллайди. У ўз асарларида дегиш стилининг кудрати ва ваҳимасини, уфқда бош қўй бошлаган кўёш нуъласини, лужурд тўқилган билан уйнашган оқ нурларини, широм ва кемалар ҳалокатини, дегиш билан мардона курашаётган рус кишиларнинг қаҳрамонлигини ҳайрон қоларли даражада усталик билан ифодали билган моҳир санъаткордир.

Айвазовский ҳам К. Брюллов сингари рус санъатини кўларга кўтарган йирик рангли портретлар яратишга ҳаракат қилди. Брюллов ва Айвазовский ижодидаги ўхшашлик ҳам шунда. Бу икки моҳир расмчи табиат манзараларини энг нозик

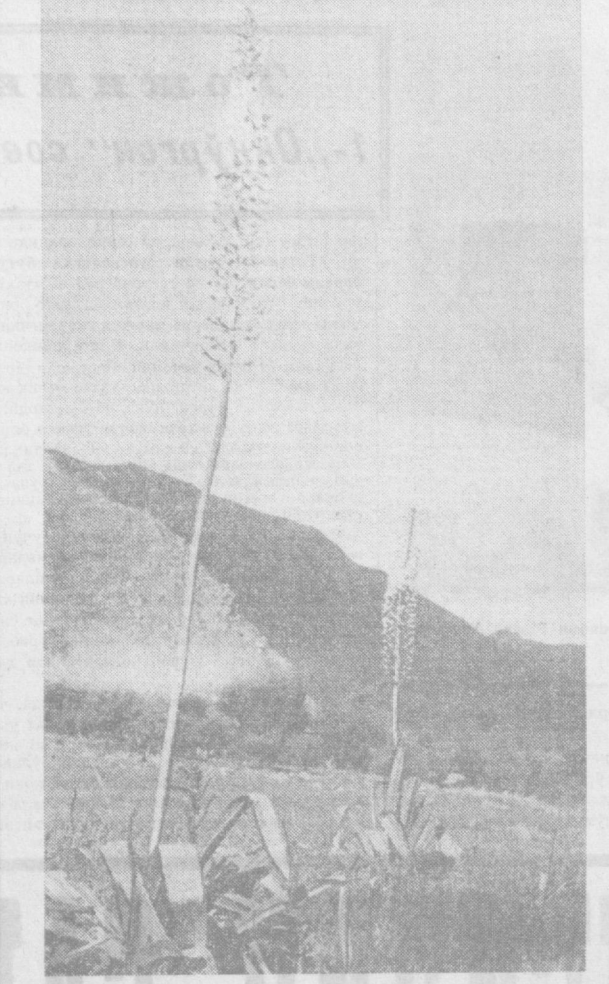
томонларига кўра билар, ун расмда тез ва дадил ифода қила олишар эди.

Иман Константинвич 1845 йилда она юрти Феодосияга қайтиб боради ва у ерда умрининг охиригача ижод билан машғул бўлади. Юксак реалистик маҳорат билан яратилган ва дегиш стилиси турли ҳолатларда чуқур акс эттириб берилган энг яхши асарлари ҳам шу ерда бўлиб қолган. «Қора дегизда бўрон» (1845), «Тўқизинчи вал» (1850), «Севастополь бухтасига кириш» сингари энг асарларини кўрсатиш мумкин. Айвазовский ҳаммаси бўлиб олти мингта портрет яратди.

Унинг мўъалламини мансуб расмларни мамлакатимизнинг барча музейларида учратилиш мумкин. Расм ижоди ҳақида тўлароқ маълумот берадиган асарлар унинг номи билан аталувчи Феодосия суратлар галереясида қўйилган.

Иман Константинвич Айвазовскийнинг ижоди рус пейзажчиликнинг ривожлантиришда фот катта роль ўйнади. Унинг асарлари ҳамон санъат мухлилари томонидан сениб томоша қилинмоқда.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

ТОҒЛАР ЖАМОЛИ. Фотоэтойд.

ПИОНЕР ЁЗИ СОЗ ЎТМОҚДА

КАЛИНИН районидида 86-мактаб ҳовлиси шу кунларда болалар билан гавжум. Бу ерда пионер лагерини шайло турмоқда.

Ҳозир лагерга йиғирмадан ортқ ўқувчи жалб этилган. Болалар зерикш нима ақаллигини билишмайдн. Айниқса, ўлкамизнинг диққатга сазовор жойларини ўқитиладиган экскурсия ва похотлар ўқувчиларда катта таассурот қолдиришмоқда. Шу билан бирга лагерга революция ва махшият астераларини ҳам меҳмон бўлиб келишди.

И. ҲИРИБОВ.

Ўқувчилар туташ билан мактаб майдончаси ажилаб жижжоланди. Турли шорлар билан безатилди. Майдончада кичик ёшда болалар учун сирғаччилик ўрнатилди. Домини ва шашкалар келтирилди.

Калинин районидида 33-мактабда оқилган соғломлаштириш майдончасини ташкил этишда Ленин номи кўлоҳ ақиндан ердан берди.

К. НОСИРОВ.

БУ ПИОНЕР лагерини шайло турмоқда. Болалар даргоҳларидан бери айланган. Чиндан ҳам Тошкентдаги 92-мактаб боғига жойлашган пионер лагерини иши намунали йўлга қўйилган. Ҳозир бу ерда 150 га яқин бола ёз гаштини сурмоқда.

Лагерда кўпгина тўғараклар

НЕГА ШУНДАЙ БУЛДИ?

Кўҳликнича, кўғирчоқдек кийинтирилган болани ёлғизлигига ўтказиб олган аёл фарзандига меҳри товланиб боқар, ҳар қараганда қора кўзларидан қувонч портлар, қимтой хечрасида табассум пайдо бўлади.

— Яхши бола экан, неча ёшда? — сўрашарди трамвайда кетатган йўловчилар.

Она хурсанд:

— Олтинга тўлди, амакиси, келаси йил мактабга боради, — деб кўярдн бир ўғилчасига, бир унга ҳавас билан тикилган одамларга қараб.

Шу манзаранинг ўзида қанчалар тотли ва олам-олам мазмун бор. Она қувонч фарзанд ардоғида. Гўё гулчи, гулчига тикилиб заъф олгандай кўзидн қувнайдн уларни кўриб. Аёлнинг кўзларидан «Кўрдишларим, мен жуда ҳам бахтиёр оманам, қандай ширин ўғилчам, жигарғўшам бу. У-хў! У катта бўлса бирим хушрўй, шунга мос ақли доно йигит бўлади» деган эзгу орузни пайқаш мумкин эди. Ха, ҳамма оналар ҳам шундай. Боласига биниси қаддан аниқ бўлади. «Болам инжонер бўлади, доктор бўлади» деган бир олам оруз билан айланилар.

Она меҳрининг чени кўч. Қувонмасини ахир! Ўғил-қиз ўсиб, воғга етиб ота-она ниятини аниқлаб билан рўёбга чиқарган фарзандлар омумчани! Шундай бўлишини бутун олам, алу-юрт истайдн. Аммо, афсуски ана шу эзгу орузларни чилларини қилиб аниқ ота, мўтабар волидаларининг кўксини пора-пора қилдиган ноқобул фарзандлар ҳам учраб қолади, ундайлар на фақат ўз ота-она ва на қавм қариндоши, ҳатто бутун маҳалласи, жамоатини уятга қўяди, тинчи-оромини бузади, кўнглига гашлик солади.

Еш болани аёл ўтирган скармей-кадан нарида қумушранг соғли, паршон она ўтирарди. У куйиб-куйиб йиғлаганга ўхшайди. Хира кўзлари қизарган, саранжи озалари хорини. У ўхтин-ўхтин чуқур антиқиб кўярдн. Гарчи, ҳозир йиғидан тўхтаган бўлса ҳам, лекин лат еган қалби эзилди, ун чингармай йиғлаворундай эди.

Унинг ёнида тик турган ўрта ёшлардаги киши эди.

Кўч куйишган ота, сабр қилсан, икки йил ана-мана дегунча ўтиб кетасди, — деб онани юлатмоқ учун беҳуда уринарди.

БУ ЛАГЕРЬ БИРINCHИ ЯНДА ОЧИЛГАН ЭДИ. У БОЛАЛАРИНИГ СЕВИМИ ЖОЙИГА АЙЛАНИБ ҚОЛДИ.

Ҳозир бу ерда иккинчи сме-на давом этмоқда. Болалар мириқиб дам олмоқдалар. Диққатга сазовор жойларга экскурсиялар ҳам тез-тез ўтказилиб турмоқда. Яқинда ўқувчилар Бўстонлик районига саёхатга бордилар.

Э. ТУРКМЕНОВ.

Қария бошини сарак-сарак қилди:

— Болам ёш, жуда ёш, ҳали ўн еттига ҳам тўлганга йўға, — у шундай деди-ю, ана ўпаси тўлиб кўзига ёш олди. — Успирин эди, ҳали суғиб бўш, ақди ҳам қўйилмаган. Шу ёшда қамалди-ю йиғламаймани!

Она аста гайирса ҳам қайғули гап атрофдагилар диққатини жалб этганди. Биз ҳам қизикдик. Улар суд мажлисидан қайтишган экан. Жиний иш қилгани учун аёлнинг Мирвали исмли ўғлини ҳалқ суди икки йил озодлидан маҳрум қилишга ҳукм чиқаритти.

— Ўн етти ёш! Ҳаёт бўсағасига энди тетапол қадам босаётган ўспирин гавдаланади кўз ўнгингизда! Воқеа аниқли эди. Кисини роятда ҳалқонига соларди. Суд бўлиш процесслари, сўроқ — жавоблар, Хуллас, боланинг бу қадтис йўли

ТОҒЛАР ЖАМОЛИ. Фотоэтойд.

ОЛОЙ ВОЗОРИДА. Б. Гадовбев фототўзиди.

СУД ЗАЛИДАН

Онанинг афсуси, қойиниб олоси ёниш бўлиб ўтган қўнғилсиз воқеани заррача ҳам енгиллатолмасди. Акинча, она қанлида оғир жараҳат изи қолди.

Мирвали ўн уч-ўн тўрт ёшдаёқ чениш, бора-бора спиртли ичимликка хире қўяди. Ҳамма қўнғилсиз воқеа шу пайтдан бошланади. У чениш, ичти учун кўнли ўтириқли йўли билан топишга ўтади. Ҳал тенгашди, пайтини тоғда дегунча кишининг қийин-кемак ва бошқа бўлмақларни ўтирилади. У бир кишини тунаётган пайтда қўлга тушади.

«Главташнентстрой»га қарашли 12-ётоқхона, Мирвали уя ўртоғи—Сайгонов, Аминов, Остриковлар (улар ҳам 16—17 ёшдаги болалар) билан ётоқхона атрофида ўрлашиб юришарди. Иккинчи бино таққирисидан қўлиб, иккинчи хоналар зинага кўз югуртириб, пайт пайлаб ҳоли қолган хонага бенишмишди. Кўзга йилнадиған қийим-кемак, йиғитгина шимларини оласиқ, деразадан пастда пайлаб турган ширкиларига қирғитишди. Аммо, зийрак кўзалар бунга пайқаб қолмасди, болалар қочиб ўтурадн. Ленин, ҳола ичқадилар билан чирқомай пастни қаватга, кейин подвалга яширинали.

Албатта, қоронғу, зах подвал

НЕГА ШУНДАЙ БУЛДИ?

ишда қанчал ятғимасини қочиб қутилишининг иложи бўлмайдн. Қўли эри болалар шу ерда қўлга тушибди, шериклари ҳам тутилди. Сўроқ вақтида улар ҳамма қийимчиларига икорор бўлишди.

Қора курсида ўтирган Мирвали куйиб ётган бошини тик кўтаролмай изтироб чекарди. Ўн-ўнандан, қилишпидан хижолат тортарди. Ҳинчи ешлари жикқа тўлган кўзини қайқақа бекитишини билмас, судьялардан иттиқо тилаб, бўғиқ овозда:

— Ешман, раҳм қилинг, хато қилдим, адашдим... — дерди.

Нарнорқда муштарин она мунга-иқ, дили пора-пора ўтирипти. У фарзандидан ёшли кўзини узмас, ҳойнаҳой у: «Болам, нималар қилиб қўйдннг, бошимни ерга қаратдинг, ёш жонингга жабр қилдинг» дегундайди. Ленин, бу ўқинч сўнгги аччиқ пушаймон эди.

ТОҒЛАР ЖАМОЛИ. Фотоэтойд.

КИЧКИНТОЙЛАРГА СОВГА

Ўғил болалар ва қизалоқлар бағри кенг боғини соя-салқин жойларидан ўйнаб юришмиди. Ана, ун чодик қизлар аргинчоқ учалди. Уларнинг ёнидаги майдончада эса «мардлар» куч шайломоқда.

Отини чиқаетган фонтан атрофи ҳам гавжум. Еш матрослар қозғонди асалган пароход ва теллохларнинг узок сафарга жўнатилиши.

Ҳовли ўртасида икки қаватли, ҳашаматли бино салобат тўқиб турмоқда. Янги лойиҳа бўйича янгида қурилиб фойдаланишга топширилган бу мухташам бинога болалар қўбини жойлашган.

Ҳозир бу ерда 12 та группа бор. Грушалар кенг, ён-ёр. Айниқса, ўйинчоқлар жуда кўп.

Боғчада врач Муборак Олимбобоев, шифокорлардан Соия Баракова ва Раъно Тогаевалар кичкинтойларнинг сикат-саломатлигини кўз-қудуқ бўлиб туртишди. Боғча мураббиси Махбуба она Юсупова 35 йиллик меҳнат фаолиятини жажжидларини тарбиясига бахш этган аёл. Махбуба она қўлида

ИККИ ПОҒОНА ЮҚОРИ

ТАБИИЯТНИ БОЛАЛАРИНИГ КЎПИ ЭДИЛДИКА республикамизнинг турли жойларида самарали меҳнат қилмоқда. Махбуба она бола тарбияси йўлида кўрсатган хизматлари учун тўрт марта маориф министрлигининг фахрий ерлиги билан тақдирланди. Унинг кўксига «Халқ маорифи аълочиси» значоғи порламоқда.

Тарбиячи коммунист Муборак Юсупова эса Муборак она ҳам халқ маорифи аълочиси. Самарали меҳнат учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ерликлари билан мукофотланди.

Табиий офат-зилола натижа-сида Октябрь районидида М. Горький кўчасига жойлашган 71-болалар боғчаси биноси ҳам қаттиқ зарар кўрди. Бу ўз ўрнида болаларини тарбиялашда катта қийинчиликлар туғдирди.

Бирок, бу ҳол узоққа бормадн. Октябрь районидида Қўрғонча кўчасида янги бино қури-либ фойдаланишга топширилди. 71-боғча шу янги бинога кўчиб ўтди.

Эндиликда боғчада 280 кичкинтой тарбияланоқда.

И. ЮСУПОВ.

КУБА МЕХАНИЗАТОРЛАРИГА

«17 ХВ-1.8» маркали пахта териш агрегатлари Озодлик ороли пахтазорларида етиштирилган «ок олтин» ҳосилини териб олишда биринчи марта қатнашди. «Ташеельмаш» заводи экспериментал пехининг коллективни дўстларининг фахрий буюртмасини бажаришга қарийди. Бу коллектив йил охи-ригача Кубага 75 та ана шундай машина жўнатади.

«17 ХВ-1.8» маркали агрегатнинг дастлабки туркуми ҳозирда экспорт қилинди. За-вод «ХТ-1.2» ва «17 ХВ-1.8» маркали пахта териш машиналаридан жами 200 дан кўпро-гини чет элларга жўнатади. Бу эса, ўтган йилдагидан икки ба-равар кўпдир, (ЎЗАТА).

Ж. МУСАЕВ.

ТОҒЛАР ЖАМОЛИ. Фотоэтойд.